

NĂM THỨ TƯ. — số 193

JEUDI 16 DÉCEMBRE 1920

LE COURRIER DE L'OUEST

EDITION EN QUOC-NGU

DEPOT LÉGAL

AN HÀ NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

~~Administration~~ Administration — Boulevard Delanoue, CANTHO

~~ĐỒNG~~ ĐỒNG LÝ: TRẦN-DẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHẠM-KỶ-XƯƠNG

BẢN NHỰT TRÌNH

TRONG CỎI ĐỒNG-PHÁP

BỜN CHỮ LANGSA

BỜN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM.....	5 \$ 00
SÁU THÁNG.....	3, 00
MỖI NGÀY.....	0, 10

TRỌN NĂM.....	3 \$ 00
SÁU THÁNG.....	2 00

BỜN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM.....	7 \$ 00
SÁU THÁNG.....	4, 50

Vì nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-dắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:
 Tại nhà in Hậu-giang (Cántho) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles).

Bản hiệu mới mua nhiều clichés tốt. Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gửi thơ thì bản hiệu sẽ gửi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang
 Kính cáo

Hàng

Trừ hàng hóa Vinhlong

Vinhlong— (Cochinchine)
 Lãnh bán đồ thờ sáng Ngoại-quốc và lãnh mua hàng hóa ngoại-quốc của người bốn xứ
 Có bán sỉ và bán lẻ

Đồ tạp hóa—Rượu chát—Các thứ rượu tây—Dầu thơm—Xà-bong—Nước súc—Hàng hóa bên Langsa.

Xe máy—Đồ phụ tùng xe máy—Đồ phụ tùng xe hơi

Hàng cũng lãnh mua giùm cho đồng ban những hàng hóa ngoại quốc và lãnh bán các hàng hóa thổ sản cho ngoại quốc vậy.

Cách đánh giấy thép:

Entrepôt Vinhlong
 Nguyễn-thành-Điểm
 Chủ nhơn và Quản-lý
 Kính dẫn

Ghé nghỉ trọng ơn!

Tại chợ Traon, thuộc hạt Cantho, có 2 cái tiệm ngủ của chèo và một cái của tôi; mà tiệm tôi sạch sẽ hơn của chèo.

Nếu đồng bang đi lỡ đường ghé nghỉ tiệm tôi, tôi hết sức trọng ơn.

Tiệm này để hiệu: NAM-BAC-ÁI.

Quản-lý: Lê-Mai,
 Đồn thú,

Nhà ngủ và nhà hàng

bán cơm tây

HIỆU: TÂN-PHAT-LỢI

ở đường Bd Maspéro gần cầu tàu Lục-Tĩnh (SOC-TRĂNG)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi Sóc-trăng tới lỡ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tinh vi khoản khoáng, lại có quạt máy và đèn điện; tất một lời là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây: việc nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ do theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý. Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thâm cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Du'ong, 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đồ thứ. Dầu-ếch-săng-Sên (essence Shell) dầu nhớt để vô máy xe hơi (l'huile pour automobile) mỡ bôi trơn máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu hơ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đôi mồi (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame) giày tây, giày (annam) dầu thơm áo thun mua bên tây lại (commandes en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gửi thơ đến tôi sẽ lập tức gửi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính
 Trần-văn-Gông
 Bijoutier Phnom-penh

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-dóng

Hiệu tiệm «THỪA-MINH»

của M. NGUYEN-KIM-THINH

Thông-ngôn Tòa-án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư ông quý khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm Guốc, sơn-phết một cách kỹ lưỡng và khăn-dóng bằng nhiều hàng Bombay thượng hạng, nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cái xin chư quý ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thâm cảm tạ ơn tình, hằng ngày ghi tạc.

Nguyễn-kim-Thinh

Đồn khải

Hội mua bán lúa

«Namlợi Mỹ» TRÀON

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi triệu)

Hội mua bán chắc chắn cần lương: thật thà, vì nào ở xa muốn bán xin gửi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giấy thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị.

Nguyễn-văn-Bôn

Quản-lý Nguyễn-văn-Cẩn

Đặng-văn-Chiêu

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cántho) có bán sách mới in rồi như: sách «Khuyến-sĩ ca» của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiên nói về BỐN PHẬN CON TRẺ PHẢI CƯ XỬ CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện «Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng Lầu» của M. Trảo-văn-Hương tích đặt để rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đều tẻ mà chưa, sau cùng được giúp vui giấy lác.

Giá bán mỗi cuốn

sách «Khuyến-sĩ ca»..... 0\$25

truyện «Hồn Tơ-Nguyệt»..... 0 10

truyện «Ngủ-Phụng Lầu»..... 0 20

Ái mua nhiều sẽ được tính giá rẻ hơn
 Nhà-in Hậu-Giang kính cáo

Hậu thanh

Giao tiếp thương mại hội

CU LAO MAY—TRAON

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1 Mars 1919 đến ngày nay là 15 Septembre 1919 tính số mỗi 10000 thì lời được 52\$ còn tài sản tính hội hết thấy giá đáng 50\$; đến tính nhập vô số vốn.

Nay hội mở hùn thêm, mỗi phần hùn là 50\$; như vị nào muốn hùn mấy hùn tùy thích. Định đến ngày 1er Décembre 1919 thì nạp số hùn; như vị nào muốn hỏi đều chi xin gửi thơ cho Monsieur Tư chủ Hội Giao tiếp sẽ hồi âm lập tức
 Thương-xã-Hội

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thầy cô: tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây, mua tại hãng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rộng nước kiến lên không dặng, rồi bu không được lại khỏi ai rờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bang đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ái có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin do nơi Bồn-quản

Ấn-quản An-hà Cántho
 Kính cáo

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE

ET DES

MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à :

Segedrol, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — H. DE MARL, Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢC-LONG
Tự Nguyễn long Thao
Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon-Thu-dau-mot, có đóng sẵn đủ bàn ăn dài mặt gỗ liên từ 1-40 cho đến 2-20, bé ngan 0-80 cho đến 1-15; bàn ăn chế kiểu tứ linh (long, lân, qui, phụng), bàn ăn cửa cuốn 2, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bàn ăn mặt đá, bàn tròn mặt cốt xấp, chường chạm tam lân từ 1-25, có thứ 5 trụ góc chạm gậy lá tây, bàn rượu (table d'apéritif), bàn khách (table de salon) bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table de toilette) bàn nguyệt, tá áo trơn, tá

áo kiêu, tá thờ cần bần liền tranh, tá ở kiêu vẽ sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dân, và có đủ thứ đồ tiện: những là chường đèn, đài hộp, khay, kỷ, văng một, văng hai, văng ba, văng tư hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kiến thời tron bèn, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn 1 em một tiệm ngánh có bán đồ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ tron đều có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sáng hoặc là đặt mướn chi cụng dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng men mà làm cho vừa ý quý ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chủ trại kính cáo

AN HÀ NHỰT BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỦ NĂM

MỤC LỤC

— Thế nào cho tiện....?	7— Công-tử-bao
2— Đọc sách có ích về dàu	8— Yết thị
3— Bức thư của ông thầy thuốc Vĩnh Cai bẻ	9— Hương truyền
4— Nam-vian đi dễ khó về	10— Nói mà chơi
5— Thuốc Tây và thuốc Bắc	11— Thi tập
6— Hội thi Tri-huyện	12— Nam-ký thời sự
	13— Oan truyền Ngọc-Hạnh

Thế nào cho tiện...?....?

Cái vấn đề này, cách vài tuần trước, tôi đã bày tỏ ra rồi, trong đây cố ý xin cùng Chánh-phủ về những tiệm khách từ ba-tăng hàng tư dờ lên, thế nào cũng nên sắp-dặt sổ-sách theo cách thức Langsa, hầu gặp lúc tiệm bị khánh tận, chủ tiệm cũng không sao là gian-lận được người, để giúp một phần cho luật công-bình khỏi phải khó-khăn về nông nổi ấy.

Thế nào gọi là gian-lận được., thời trước kia đã chỉ về ra rồi, tưởng chẳng cần gì nhắc lại. Nay tôi xin cứ lần lược biên cái chủ-nghĩa đại ích của cái hi vọng này ra, để chư độc-giả rõ thừa ý, cùng Chánh-phủ, nếu hăng có lòng thương xót đến đoàn oan Nam-việt hằng ngày đau-dớn ngấm-nguội về mối lợi thương trường trong bán xứ, thời xin Chánh-phủ cũng vì được thuận với lòng dân, tức sau này mới có thể thấy rõ ràng cách mua bán ta chóng tiến hóa được.

Như mới đây tại Cholon có hai tiệm khách phải bị khánh tận; nhưng hãy còn trở-ngại rồi-rấm là bởi sổ sách làm toàn bằng chữ Tàu. Số chết từ bao giờ

đến bây giờ một đồng cao ngừng-ngục đến việc như vậy phải có người dịnh ra tiếng Langsa, làm y theo cách thức như các nhà buôn Langsa thời mới có thể minh bạch được. Thật cùng ngán thay! gay trở thay!

Cách sửa sổ-sách của các nhà buôn khách lại, cặng xét thời tương cũng là một công-cuộc rất lợi ích cho ta, cho lớp thanh niên ta, cùng thích-hợp với thời đại này lắm vậy! Vì là nếu biên chép bằng chữ Langsa thì lớp thanh niên lắm khi bời gia thế hẹp hòi, hoặc lơ bước đường học-vấn tắc có thể nhờn đây mà dựa-nương, khỏi phải khốn cực tâm thân, cùng vô ích với cái công trình đèn sách.

Lấy ý như thế, tưởng cũng có lắm vị phản đối rằng: nếu vậy thời ta còn phải đem thân làm nô-lệ cho người khách họ dọa dầy, khinh-dễ ta nữa sao?

Tôi xin hầu đáp: làm người phải vậy các ông ôi! không trăn ai biết đến đời nào nên.

Tuy vậy: thế thượng vô nan sự, nhưng mà, nếu trước không chịu học, thế nào

Hỡi người Annam!
Sao dễ tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THỨ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tía tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

sau được thành thân; hướng chỉ con ta sắp bước chơn vào các nhà buôn khách toan giữ sổ sách cho họ, thời tức kỳ trung ta cũng đã định-ninh rằng; trước thau mỗi tháng ít chục đồng, sau lại các công việc trong tiệm, những mối giao thiệp ở chốn nào cùng cách thu-xếp, chỗ thiết giả, tất một điều là cái mạch máu của họ nó ăn chịu về đâu, thời ta đã rõ thấu ngay, khỏi phải nghi-ngờ gì nữa.

Số nhà buôn khách trong toàn cả Đông-pháp này, kể ra đã có hàng vạn hàng nghìn, bây giờ thử tính nếu mỗi nhà phải trả lại cho ta mỗi tháng phăng trước 20\$, tức mỗi năm cũng trên 200\$ rồi; mà bao nhiêu nhà thời phải trả hết bấy nhiêu. Số xuất này nếu lấy ngay ra, tương cũng chẳng phải là ít vậy.

Đáng tiền họ thau vô phải hao hót

hết một mớ mà chính nơi tay ta gồm lại được; cũng trong ít lâu, ta đã thông thạo đường đi nước bước rồi, chừng ấy ta muốn ra lập tiệm nhỏ tiệm to thì lo gì không thành hiệu..?

Ấy cái chủ-nghĩa của sự sửa sổ-sách các nhà buôn khách là thế, tương khi hay hơn để ngồi nói tranh mới lợi thương trường, mà chỉ có tranh nhau bằng ngòi viết. Hoặc giả cò kẻ thành tâm nóng lòng vì đồng chương, dờm đương ra lập hội, lập hàn, cùng tiệm quán chi chi, tất cũng chẳng khỏi bối-rối khó-khăn, vì bước đường còn lạ. Bấy lâu nay tiệm ta không mấy thịnh, há chẳng rằng; vì chưa thạo mà ra???

T. Q. Ti

có hãng ngành và
người thay mặt trong
cả hoàn cầu

Descours & Cabaud

PRODUITS METALLURGIQUES

Vốn 40 triệu quan

Số 1, Quai de Belgique Saigon

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Hãng này bán giá
rẻ hơn hết trong
miền cực Đông.

Hãy đến viên kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá: Đồ khí dụng trồng lúa. Cây ruộng, cây xới đất, cùp, rựa, cuốc, ván... ván...
Xương lán (Tro vãi ruộng)
Đồ dùng cho những người lãnh việc làm.
Đồ dùng cất nhà, sắc đồ dùng đúc sạng, đá.
Ciment Tonkin (có trữ bán tại hãng này mà thôi), gạch và đất xây lò, đồ thứ bơm (pompes) ống đồng và sắc, xe rửa và đường rầy hiệu Décauville (matériel Décauville) Đinh ốc, bù lôn (boulons), giấy kẽm, mảnh mảnh đúc, giấy cables, giấy gai ví xe bò, sắc làm nhà, đồ dùng trong nhà bằng các vàng, mảnh, mảnh, sơn, dầu trong, đèn khí đá. Tủ sắc tốt không cháy và cạy khóa không được hiệu "Le Gaulois" tốt hơn hết, ghế bàn hiệu Thonet, thuốc súng.

Độc sách có ích về đầu

Sự đọc sách đọc báo tưởng khi ai cũng rõ là sự mở mang đàng trí-thức. Bất luận sách to sách nhỏ, hoặc Pháp-văn hoặc Hán-văn, hoặc Quốc-văn (quốc-ngữ) tức là những cái kho chứa lăm điều hay lẽ phải, đầy những khoa-học mà chúng ta cần phải biết đặng chuyên cở bề sanh-huật đang buổi cạnh tranh này. Lúc rảnh rang công việc, nằm xuống để trước mắt năm ba cuốn sách, lấy trí khôn mà đàm-đạo với các nhà danh-sĩ cổ-kim thì có cái thú nào mà bằng..! Đầu có cái tư-sắc công là tiêu-khiển đặng..! Đọc sách chẳng phải có ích về việc học-vấn khai-trí mà thôi, lại có ích bề luân-lý nữa. Vì những lúc ở không, ai cũng phải buồn, cái buồn này chẳng phải cái buồn tâm-sự, tư-tưởng điều chi mà buồn, chỉ là không có việc chi làm, nó chán-ngán trong lòng, muốn tìm cách thế làm cho tiêu khiển ngày giờ, (c'est pour passer le temps), nếu không đọc sách đọc

báo, thì tiêu khiển cách nào đây...?... Chẳng rượu-trà thì hoa-nguyệt, không hoa-nguyệt thì đồ-bát đầu kê, ban sơ còn mượn cớ giải buồn, lâu ngày quen tánh theo mãi ắt phải hại cửa hư nhà tan danh bại hoại, như thế có phải là nhân cư vi bất thiện chăng..?

Các tờ báo tức là cái thiên-lý-nhân cái vạn-lý-nhĩ của chúng ta. Vì chúng ta ngồi một chỗ mà xem báo thì rõ được các điều xảy đến ở xa muôn dặm, hình như chúng ta đã đi du-lịch khắp cả hoàn cầu vậy. Lại cũng vì tờ báo mà chúng ta càng ngày càng được rộng thấy xanghe. Dường ấy sự đọc sách đọc báo có bổ ích cho nền trí-dục chăng..?

Các nước văn-minh bên Âu-Mỹ, từ nam chí nữ, chẳng hạn là kẻ sĩ ông câu chú cây anh thơ đều quý trọng sự đọc sách đọc báo, trong nước có mấy ngàn thứ báo tể có người đọc cả. Bởi cớ: đàng khai-trí trong tứ dân được mở-mang chóng chóng. Than ôi..! xứ ta đầu đũa

có chưa đầy 20 tờ báo, số người đọc rất kém, thế mà đường tấn bộ văn-minh bảo sao chẳng diên tri cho dặng..?

Ước chi quốc-dân ta nên bắt chước theo cái gương của người qui-quốc sang xứ ta đây, lúc mắc việc thì thôi, chờ lúc nhàn chẳng đọc sách thì xem báo, thật là một thú rất tiêu khiển và có ích cho đường học thức vô cùng.

Nếu chúng ta đã rõ sự xem báo đọc sách là điều mở-mang trí-thức, mà chúng ta lại khinh sự ấy đi, để lúc rảnh việc tiêu-khiển ngày giờ theo những cách tôi mới nói trên đây (rượu trà, nha-phấn cờ-bạc, v...v...) Ô hô..! đã chẳng bỏ ích chi cho cuộc sanh-tồn, lại hao-mòn thể-dục nữa là khác.

PHẠM-KY-XƯƠNG

Bức thư của ông THẤY THUỐC VINH CAIBÈ

Caibè, le 5 Décembre 1920

Đôi lời ngỏ với chủ bút "An-hà nhựt-báo" và chủ bút "Nông-cổ mìn-đam".

Tôi đã được đọc nhật-báo của hai thấy, thấy có cậu Ngọc-Điệp, cậu Nguyễn cao-Sơn, cậu Trần-hải-Giốc, cậu Trương đề-Sư nào ở Caibè nói nhiều đến thò tục cang phạm đến danh phận tôi nói hành tôi, nhưng bấy lâu nay tôi không muốn trả lời, cái đi cái lại, xét vì những lời nói đó là lời nói của kẻ tiểu nhơn, không danh nề chấp. Đó là cái oán, cái hận, cái thù của đứa tiểu nhơn mà thôi.

Đến nay tôi lấy làm ngạt chẹn mà

thấy thấy Nguyễn-thành-Úc, chủ-bút Nông-cổ mìn-đam và chủ-bút An-hà nhựt báo, đã ra mặt là "ông chủ-bút" lấy ngòi viết chép chuyện phong trào, reo tiếng chuồn lên đảng diên thuyết mà sao: Có lỗi tai mà không biết nghe lời chơn giá??? Có trí mà không biết xét chuyện thiệt hư??? Có óc mà không biết nghĩ cái người nào phải quấy???

Chỉ nói lùa theo với lũ tiểu nhơn, lời ăn nói sỗ sàng; vậy thì chẳng thẹn cho mình tự xưng là "ông chủ bút" làm ư?? Hay là kẻ tiểu nhơn ấy, đã giựt của ai ít chục đồng bạc đem cho hai thấy xài rồi hai thấy nói lùa theo cho tiêu chẳng? Hay là hai thấy cũng chung cùng đảng ấy, khi nào có ai ngăn trở chúng nó đập người lấy của, hai thấy ra đỡm đương binh vực chúng nó?

Nếu phải như vậy thì tôi chắc không cần phải nói chuyện với hai thấy nữa.

Nè hai thấy ơi! tôi xin hỏi hai thấy:

1° Vậy chớ những lời thô tục hai thấy cho tôi nói đó hai thấy nghe hay là hai thấy nghe người ta nói lại???

2° Vậy những việc quấy mà hai thấy nói tôi làm đó, hai thấy thấy, hay là cũng nghe người ta nói lại.

3° Cái tánh nết của hai thấy gần tôi mà biết hay là hai thấy cũng nghe người ta nói lại???

Tôi lấy làm lạ sao mấy cậu thông báo ở Caibè không tỏ với hai thấy như vậy thì mới là đúng.

"Tại Caibè có một người tự xưng "mình là người tử-tế, mà không chịu chơi với người tử-tế, chỉ hiệp bè hiệp đảng với quân còn-đổ, với lũ trộm-cướp, đập người lấy của, đánh chết người không ai dám kiện, quan trên có hay đến tra xét thì không một ai dám

làm chứng, chỉ tha nha thiết xỉ; anh "ruột chết chỉ dẫu có của, ép uống lấy "chị dẫu dặng đặt của, vợ là người "lương thiện khuyên là không dặng "đánh đập đánh, để bỏ đến kiện thưa, "rồi đổ tội cho mẹ làm ác nhơn phải bỏ "mình trong ngục hình, chứa điểm dặng "đụ người cờ bạc, gian lận lấy của "người. Thiệt là đại ác, thiệt là loạn "luân, thiệt là bất hiếu. Đến nay có ông "thấy thuốc đổi lại Caibè, thấy chuyện "bất bình, tìm phương trừ chúng nó "cứu dân lành, nó đem lòng oán hận hiệp "đoàn hiệp lũ vát cây vát hèo đến nhà "ông thấy thuốc làm theo thói còn đồ "(chuyện này quan thấy thuốc có "thưa đến quan trên) đến nay chúng nó "cây các cậu thông báo, cây thể lực của "chại tờ báo của hai thấy, kêu la như diên "như cuốn, cầu may ra coi quan trên có "đổi ông thấy thuốc đi, cho dễ bề cho "chúng nó đập người lấy của."

Hai thấy nghe chưa? nếu mà chúng nó có đem tiền mượn hai thấy la diên la cuốn nữa, thì tôi xin hai thấy, khuyên hai thấy, chớ dùng của ấy là của bất lương.

Bây giờ hai thấy đương ráng gân cổ lên mà kêu nói rằng thương dân lành, mà thương cứu dẫu tôi không thấy chớ từ ngày hai thấy kêu la đến nay, thì lũ còn-đổ nó đất chí lắm, nó ôm nhật trình của hai thấy, thả ngục, đưa mấy dẫu xăm rắng xăm rổng ra, đi nghinh ngan ngoài chợ, rồi đem lại mấy hàng thịt hàng cá đọc cho bọn hàng thịt, bọn hàng cá nghe, làm cho những người danh phận tử tế tại Caibè nghị luận, rồi vùng vai lất dẫu.

Tôi ước phải chỉ hai thấy xuống tới Caibè (tiền xe tôi chịu) dặng nghe những

lời người tử tế nghị-luận hai thấy, và coi tờ mặt lũ du côn nó đất chí mà khen hai thấy chừng ấy chắc hai thấy phải dặng xếp bút.

ký tên: Vinh

VINH MÉDECIN CAIBÈ

P.S. — Hai thấy đọc suốt cái thơ của tôi đây, rồi chắc hai thấy ăn hành vào nhật báo cho người tử tế nghị luận, nếu mà hai thấy có biết xét suy, có dặng mặt làm chủ bút nhựt trình.

ký tên: Vinh

ÔNG VINH MÉDECIN A CAIBÈ

Tôi cũng chẳng muốn dặng cái bài của ông vào báo chương lần chi, song ông có lời nài sau, chẳng lẽ tôi chẳng vưng; và lại ông cũng là người trong hàng học-thức, thế thì cái văn-từ bút-tích của ông cũng đủ cho miệng đời nghị luận.

Đọc suốt bài, thấy cái nộ-khí hùng-hào của ông tôi bất dùng mình, lẽ thì tôi chẳng giám luận-biện cùng ông, vì phận tôi nhu-nhược dẫu với kiếp cái nộ-khí hùng-hào của ông vậy; ngặt nỗi ông đã dùng nhiều đến mà mạ-nhục bạn đồng-nghiep tôi là M. Nguyễn-thành-Úc N. C. M. Đ. và tôi, nào là: có tai không biết nghe..... có trí không biết xét....., có óc không biết nghĩ....., chỉ nói lùa theo lũ tiểu nhơn, vãn...vãn... Ông Vinh ôi...! có lý dẫu ra chấp bút báo-chương mà dốt cho đến thế a ông...! Ông chỉ ghét người rồi nói cho thái quá, chẳng chịu xét suy. Còn vụ ông ý quyền hiệp chúng đánh đập tên Trình, An-Hà dặng bài lai-cáo đó là cố ý cho ông rõ, nếu có lỗi thì chừa về sau, vì bằng việc ấy phi thì ông được quyền đính chánh lại, ấy là

việc phải cùng ông, chứ An-Hà chưa hề phạm đến danh phận của ông, sao ông rất hẹp suy với thù với một kẻ đang làm phận sự của người....? Dám hỏi: đứng Trương-phu lòng dạ có vậy chăng?? Ông lại vẫn rằng: tánh thô-lỗ hỗn-hảo cùng những việc quấy ông làm đó, bộn tôi có thấy hay là nghe thiên-hạ nói lại..... Ông khéo hỏi thì thôi: những bài lai-cáo đăng báo rõ-ràng ông chẳng một lời cãi lại, tức là ông nhận lấy lỗi của ông, vì tục ngữ có câu: làm thình chằng cái, là nhận lỗi mình. Ông nói bộn tôi ăn tiền mướn của kẻ thù ông nên làm như thếặng cho ông đổi đi. Ông Vĩnh ôi! Ông đã rõ ràng nhà báo các ông Chủ-bút lấy ngòi viết chép chuyện phong-trào, reo tiếng chuông lên dăng diễn-thuyết... thì thị hành phi chí, trực bút trực ngôn; ai làm phải thì khen, quấy thì bai-biếm; đó là tôn-chỉ của nhà báo-chương, nào phải có hơi đồng mới vụ-tất, còn vấn tiếng kém lại làm lơ đầu...? Ông chớ khá nghi điều đó. Ông lại bảo bộn tôi, hãy đến Cai-bè mà nghe tiếng thiên hạ dị-nghị cái máy hành-tàng của bộn tôi đi tiền xe ông bao..... Cảm ơn ông hào tâm, song lúc này bận việc, có lẽ một ngày kia, bộn tôi sẽ đến Cai-bè, luống díp ra mắt ông cho biết.

Ông nói bộn tôi rằng gâu cổ la diên la cuốn, vậy tôi cũng ráng gâu cổ xin ông giùm đình chánh bài lai-cáo, nếu phải người ta nói ông, trong báo N.C.M.B. số 183 ngày 25 Novembre 1920, coi có quá vậy chăng??? Như ông chẳng bằng lòng đình chánh, vài tuần đây tôi sẽ lục bài ấy lại, rồi ráng gâu cổ kêu la ngõ xin Chánh-Phủ xét giùm các việc đó ra cho mình, vì e có kẻ chẳng vừa ông mà vu phẩn cho ông vậy.

ít lời kính ông rõ tôi đang ngóng tin ông.

PHẠM-KỶ-XƯƠNG

Sách «Thường-Dụng»

Sách này dạy cách làm các thứ giấy tờ theo phép, cách lập hương hỏa, phá hương hỏa, tờ bán đất, tờ mua, mại lai thực, bán trâu bò, nhà, cửa, v...v:.... Nhiều đoạn hữu ích kẻ chẳng cùng. Vậy xin chư ông mua mỗi người một cuốn, để trong nhà phùng khi hữu sự.

Có trữ bán tại Nhà-in Hậu-Giang (Imprimerie de l'Ouest) Cantho, giá 2\$00 một cuốn phụ thêm 0\$24 tiền gởi.

Ai muốn mua, xin gởi thơ và mandat cho M. Trần-dắc-Nghĩa, Quản-lý nhà-in Hậu-Giang Cantho, thì sách sẽ gởi lại lập tức.

Nam-vian đi dễ khó về

Khốn thay! Câu nói mệp này càng chấy ngày tháng chừng nào thời lại dường như đã dặt thành một câu tục nói thắm-nhiễm vào óc người Việt: am ta, nên phẩn nhiều kẻ nghe nói «Nam-vian đi dễ khó về» tức đã bắt ghê sợ ngay. Khó về! chẳng phải đến nỗi tuyệt mạng, đây chỉ ý là làm ăn dư đã bao nhiêu mà đến chừng ta nhứt định về thời lại khiến phải đau ốm, không đau ốm cũng cơ-bạc, rượu-trà, cho tiêu phí hết tiền, rồi về mới được.

Nghĩ đến thật quá buồn cười! ngon được văn-minh tây đã rọi khắp, phương chỉ một ít lời nói mệp lại có thể ám-mụ lòng người, khiến cho cuộc thương mại, giao-dịch nhưn dấy mà chậm-trễ bước đường tiến hóa. Thế nào gọi là khó về? ấy tưởng khi không sao là giải nghĩa cho mình-bạch được. Chỉ thấy xứ Cao-man cơ-bạc thiệt nhiều cùng những phường đi quên vụ người để khiến cho

người sa chơn vào nẻo khôn-cùng thì thật là chẳng ít.

Chắc rằng: vì cơ ấy mà những người hay nhẹ tánh phải luôn công vô ích nơi xứ người, rồi đến lúc về phải phải hai tay trắng. Bởi vậy mà cho «đi dễ khó về» chứ tưởng chẳng chỉ là khác nữa.

Còn nói về khoản đi Lào thời cũng thế đâu người đi thương-mại, đâu người giúp việc quan, hề ai lên đến xứ Lào rồi ít cũng được khá lắm, vì đồ ăn đã rẻ mà lại xứ quê mùa, không thể nào xài phí đồng tiền cho lắm, lâu ngày tích hiệ thành đa. Nhưng chẳng rõ sao, đến lúc hồi hương đi ngang qua «Khône» thời cũng trục sạch lại đó, chỉ để ít chục đồng làm phí lộ ấy là may. Câu chuyện này chắc hằng chư tôn mới nghe đến cũng bất ngạc-nhiên cho rằng dị-sự. Không đâu! chẳng phải lời phớm-phỉnh, thật quả vậy; nhưng tưởng đây cũng là điều bày đặt để che miệng thế thương thời, chẳng qua vì tại xứ Khône nghề cơ bạc rất thịnh mà sông nào cũng lớn. Máu tham hề thấy hơi đồng thì mê, có nhiều, càng muốn có nhiều nữa (qui plus a, plus convoite) thành ra mắc phải bợm già, trở lại tay không, rồi cho là xứ sở linh thiên khiếm điều kia nỗi nọ. Ôi! sự tình tưởng vợ-quàng như thế, không sao là kể cho cùng, vì vậy mà khiến nên «mèo phồng nước sôi, thấy nước lạnh cũng sợ» nhiều người nghe nói đi Nam-vian đi Lào làm ăn thời đã rùng mình rồi, một bước tới mười bước lui thì làm sao cho chóng mở mang như dân ngoại-quốc được. Lộ bất hành bất đáo, ở một nơi sao thông được con đường đời, đâu cũng dặt nước, cũng cửa nhà, trông người rồi ngấm đến ta, càng trông càng thẹn.

Cao-minh-Lâm

Secrétaire Télégraphiste — Pakse

Thuốc tây và thuốc Bắc

(tiếp theo)

Còn làm đều phạm tới sanh-mạng con người thì toà cứ chiếu luật hình trừng trị. Từ ấy đến nay, số thấy Nam học thuốc Tây tại trường Cao-Đẳng Hanoi, ra trường, một năm một thêm, nên mới đây, quan Tổng-thống Đông-Pháp lại làm một cái lời nghị khác, để ngày 21 Mai 1920, phê hủy lời nghị trước, lại định số người được phép làm thuốc Bắc. Trong lời nghị sau đây, khác với lời nghị trước có mấy khoản nầy: Định phải được 30 tuổi, phải tám danh-y học đạo cho được ba năm, thì mới được xin phép làm thầy thuốc. Lại khi được phép rồi, phải mở một cuốn sổ, đăng nhứt-ký mấy toa thuốc mình sẽ cho các người bệnh đến cầu mình điều trị, sổ ấy sẽ có quan xem xét. Cấm mình dùng thi ớc độc và thuốc Langsa hay là thuốc ngoại bang (ấy là sợ mình chẳng rõ tánh được mà dùng bậy) lại còn cấm lập chỗ người bệnh. Những người nào đã được phép làm thuốc theo lời nghị ngày 28 Juillet 1914, thì được làm thuốc lương khô xin phép khác, song buộc phải tuân khoản dạy giữ sổ và mấy khoản cấm trong lời nghị mới nầy.

Cũng trong lời nghị đó, Chánh-phủ định cho phép tới 500 người làm thuốc trong cõi Nam mà thôi, rồi phú quan Thống-đốc Nam-Kỳ phải tùy dân số, mà phân số 500 thấy ấy, làm sao cho ở rải rác cùng trong lục tỉnh. Còn mấy khoản xin phép khoản khó đổi chỗ ở, khoản định hình phạt thì cũng dễ y như lời nghị trước. Coi đó, thì đủ biết Chánh-phủ Đại-pháp thương chúng tộc ta là

đường nào! Như lập trường dạy ta học thuốc Tây, làm luật nghiêm xét thấy huốc Bắc thì Chánh-phủ có ý chỉ khác hơn là chính lo bảo tồn sanh mạng cho nòi giống ta đó.

(sau sẽ tiếp)

Nguyễn-văn-Cur

Hội thi tri Huyện

Hội thi chữ Huyện nhĩ-hạng năm nay nhằm ngày 4 Décembre 1920. Hết thấy 29 vị Thơ-ký tự đến ứng thí; sau khi Hội kiểm-duyệt bài vở rồi thì còn 22 vị được chấm đậu theo bậc cao thấp: xin kê tên dưới đây:

- 1.— Trương-minh-Giang (Soái-phủ)
 - 2.— Văn-thế-Lộc (Soái-phủ)
 - 3.— Nguyễn-văn-VI (Giadinh)
 - 4.— Huỳnh-văn-Huê (Soái-phủ)
 - 5.— Lê-văn-Chi (Soái-phủ)
 - 6.— Lương-ngọc-Tồn (Tòa-nhĩ)
 - 7.— Lê-văn-Hóa (Tòa nhĩ)
 - 8.— Nguyễn-hữu-Thường (Chầuđốc)
 - 9.— Đinh-quan-Nhiên (Sadéc)
 - 10.— Trương-ngọc-Sang (Soái-phủ)
 - 11.— Đỗ-cai-Sô (Chầuđốc)
 - 12.— Đoàn-văn-Sáng (Báclieu)
 - 13.— Trần-văn-Quế (Biên-hòa)
 - 14.— Nguyễn-văn-Hương (Longxuyen)
 - 15.— Bùi-sơn-Tây (Bentre)
 - 16.— Nguyễn-văn-Tây (Sóc Trăng)
 - 17.— Huỳnh-văn-Tài (Tân-an)
 - 18.— Nguyễn-văn-Báu (Sadéc)
 - 19.— Đặng-văn-Chữ (Tòa xử đoán việc chánh trị)
 - 20.— Lâm-Em (Sóc Trăng)
 - 21.— Trương-hổ-Huỳnh (Sóc Trăng)
 - 22.— Nguyễn-văn-Bích (Cantho)
- Bốn quán kính lời mừng cho các vị tân khoa, nhứt là M. M. Huỳnh-văn-Huê,

Huỳnh-văn-Tài và Nguyễn-văn-Bích là tình quyến-thức cùng Bôn-báo, ngày nay được công danh đặc-lộ, Bôn-Báo rất vui lòng.

A. H. N. B.

Công tử bao

Các nhà báo lâu nay đã có luận nhiều lần về cái vấn đề: DĨ ĐỨC, CÔNG-TỬ BỘI và CÔNG-TỬ-CÁM.

Những người mày mặt bánh bao, mặc áo quần lòn-let, lựa đòn bà nào giàu có lớn ruộng nhiều trâu, uống lười khua môi, lưng gát của đòn bà đem về làm của mình chi độ hồ khẩu ấy là DĨ-ĐỨC.

Còn những người sanh ra nhằm nhà thế gia, tướng cao cột lớn, tiền bạc đầy rương, ruộng đất cò bay thẳng cánh, cây quýt cha tước chú xất xược hiếp người, theo ép liễu nài hoa, sớm muộn lồi dào, vì tình mà lụy, vì rượu mà say, vui theo bạc bải, sự nghiệp càng ngày càng điêu tàn ấy là: CÔNG-TỬ-BỘI và CÔNG-TỬ-CÁM.

Nói tóm lại những người dường ấy sanh ra trong thời đại này chẳng biết làm một việc chi bổ ích cho xã-hội nhân quần chỉ gây những lối dối phong bại-tục. Vì vậy nên các báo đã luận biện hoài mà cái thói ấy càng ngày càng tràn lan ra mãi.

Như mới đây tại làng Nhứt-Hiệp thuộc quận Vũng-Liêm (Vinhlong) có một gã kia tuổi hãy còn xuân, con nhà cự phú đắm say theo đám nguyệt hoa, bất luận gái nhà ai hễ háng muốn thì phải chầu theo lòng háng. Đàng chằng vậy thì háng lại rầy rà sai Khuyển, Ưng đến bắt; ý quyến ý tước mà người đều thiết-xi ta-nha. Mới đây háng có giao tình với một á kia cũng là người ở cận nhà

tiền bao hao tổn đã nhiều, song chưa phỉ, háng mới tính ăn cắp thêm ít chực cái bao đựng cho á nấy đựng lúa. Tưởng là việc kín, nào dè cha mẹ háng hay đặng bắt háng ra mà tra hỏi, việc đổ bể rồi phận làm cha mẹ biết tính sao? vì sanh con dử phải mang, sanh con oan phải chịu. Vậy đáng cho gã nấy là công-tử-bao thì phải lắm!! Đó! hết công-tử-bội, công-tử-cám nay còn thêm tởu công-tử-bao là khác nữa, không rõ từ đây sắp về sau còn thêm thứ công-tử gì nữa chăng??

Cái vấn đề mấy công-tử nói trên đây xét rất quan-hệ cho quốc-dân ta lắm.

Ước trông đọc-giả chừ tôn, ông nào có sở kiến chỉ hay xin luận cho tường tắc hầu người thấy mà sửa lẫn, cho đặng thuận phong mỹ tục. Hạnh thậm! hạnh thậm!!!

Trần-quang-Minh

Yết tị

Thuận mãi

Định đèn ngày thứ năm 23 Décembre 1920 10 giờ ban mai, tại Cantho nơi phòng-văn quan Chánh lục-sự G. Gaudin sẽ giao giá bán ba mươi lăm sớ đất cộng là 350h 84a 83 tọa lạc tại làng Hòa-mỹ, Song-mỹ, và Trung-Hưng (Cantho) của M. Jacques Võ-văn-Tài.

ĐỊNH GIÁ LÀ: 20.000\$ 00

Và một sớ nửa 302h 10.00 của M. Henri Võ-văn-Sanh tọa lạc tại làng Hòa-mỹ (Cantho.)

Trên miếng đất nầy có một cái nhà vừa lúa, bấy căn lợp ngói có mua và bàn bằng gỗ và bằng sắt, một chiếc sàm-bàn và đồ làm ruộng

ĐỊNH GIÁ LÀ: 20.000\$ 00

Ngoại trừ mấy sớ đất và đồ đạc kể trên đây, M. Jacques Võ-văn-Tài và M. Henri Võ-văn-Sanh cùng bằng lòng để luôn cho người mua lúa ruộng và tiền lúa phát trước cho tá điền ăn làm mùa ruộng năm 1920-1921

Ái mua được hai lô đất nói trên đây được phép trả một phần ba giá mua trong tháng, sau khi sự mãi nầy và hai phần ba trong tháng sau khi mùa màng rồi, nghĩa là trong tháng năm 1921

Ái muốn hỏi đều chi, xin do nơi phòng-văn quan Chánh-lục-sự G. Gaudin ở tại anho.

M. M. Henri Võ-văn-Sanh và Jacques Võ-văn-Tài xin mời các đấng điển chủ với các vị muốn lập sự nghiệp to tác, đến xem ruộng và mùa màng năm nay, của mình. Mấy sớ đất ấy đều cây-cây rồi hết, và lúa tốt lắm, có kinh, tiện bề chuyên chở, vì nàom muốn làm công việc lớn, xin mời đến xem mà đừng nều bỏ qua cuộc nầy rất uống.

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân tử rõ: tại nhà in Hậu-giang Cantho có trữ bán máy chụp hình hiệu «Kodak» đồ Phụ-tùng như: giấy, đèn rửa ảnh, carton dán hình 6x/2x9; 9x12, 13x18, nước thuốc rửa ảnh. v. v.,

Có máy viết hiệu «Smith Premier» n°10 tốt nhứt hạng, máy viết hiệu «Virotyp» giá tính rẻ luôn, xin đong-bang chiếu cố.

Nay kính cáo.

Trần đắc-Nghĩa.

Quản-lý: Ấn-quán An-Hà Cantho

Hương truyền

KHỎI LỚN

Mới đây dân tại rừng Bambio, (Haute-Lobaye) xứ A-phơ-rô, xúm nhau giết được 1 con khỉ thật lớn: bề cao ước 2 thước 8, cân nặng 300-kilos, 1 bàn tay của nó cân nặng được 5 kilos.

Dân sự tại xứ ấy giết được nó rồi, đánh trống ăn mừng suốt mấy ngày mới dứt.

Nói mà chơi

Anh thợ kia nghèo, toàn dẹp nghề, chỉ còn lại một khúc gỗ mun với cái dây cưa, xách đi bán dạo. Có người mua hỏi, thời anh ta khoe rằng: cưa tôi bén lắm, dũa cây cứng bực nào cưa cũng tách ngay.

Người ấy nghe vậy đánh mua, lại hỏi đến khúc gỗ thời anh ta đang dũa chỉ mới đại thỉnh rằng: khúc mun này chắc thịt vô song, đừng nói đến chuyện gì chi, tôi giám đoán rằng: cây cưa nào dũa vô cưa cũng mẻ răng, không thể ra nói.

Người mua nghe bắt trái tai, không sao uính cười được mới hỏi lại anh ta: giác thử cây cưa này cưa riết khúc gỗ kia thời cái nào thua?

Bấy giờ anh ta mới nghẹn họng từ từ cười gượng rồi xách cưa, gỗ đi ngay.

Je.

Thi tập

KHÁCH ĐỊA TƯ GIA

Lê-chơn-Tâm tự thuật liên hườn bác thủ thi.

Phong trần ngao-ngân bước linh-dinh
Vô-vô hồn què chốn lữ-dinh.

Động giấc hương-quang con dế khóc.

Tình hồn hổ-diệp tiếng chuông inh.

Đau lòng dựa cửa người đầu bạc.

Xót dạ nương mây kẻ tuổi xanh.

Một bước quang-sau muôn dặm cách,

Nỗi niềm tâm sự biết nhiều tình?

II

Biết nhiều tình-tự biết nhiều sầu.

Lần-bàn què người đã bấy lâu.

Bạn-biệt giang san ngán-ngại bước;

Ngậm ngùi Hiệp-phố lạc-lai châu.

Cầm tình hồ-hải người xanh mắt.

Xót cảnh tang-thương khách bạc đầu

Áo gấm quyết toan khi trở lại.

Nét hời nhục trước tới vinh sau.

III

Vinh sau nhục trước biết nhiều lần?

Ở thế đâu không nhuộm bụi trần.

Giờn sóng năm hồ thuyền Phạm-Lai.

Che sương ngàn dặm áo Tô-Tân.

Nghe tiêu họ Ngủ dôn tâm sự.

Lóng bước chàng Trương nhớ từ phần

Cái nợ phong-lưu thiên cổ oán.

Anh hùng lận-đận cũng vì thân.

III

Thân một ngày qua ở xứ người.

Đau lòng ly, biệt lắm ai ơi!!!

Xã-xuôi khôn bề mắng dơng mục.

Cáct-trờ cam thua quạ đức mới.

Mây kéo mặt-mù cây từ khuất,

Nước đưa man-mát cánh bèo trôi

Nỗi niềm muốn tỏ mà ai biết ???

Son sắc lòng ta phú đất trời.

(sau sẽ tiếp)

Nam kỳ thời sự

Giá bạc

Thứ sáu...ngày 10 Décembre.. 8 f 75

Thứ bảy...ngày 11 Décembre.. id

Chủ nhật...ngày 12 Décembre.. id

Thứ hai...ngày 13 Décembre 8 00

Thứ ba...ngày 14 Décembre.. 8 25

Thứ tư...ngày 15 Décembre.. 8 f 50

Thứ năm...ngày 16 Décembre.. id

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy Chợ Lớn mỗi 100 kilos là:

Thứ sáu ngày 10 Décembre. 3\$70 tới 4\$00

Thứ bảy ngày 11 Décembre. id

Chủ nhật ngày 12 Décembre. id

Thứ hai ngày 13 Décembre. 3\$70 3\$90

Thứ ba ngày 14 Décembre. id 3 85

Thứ tư ngày 15 Décembre. 3 65 85

Thứ năm ngày 16 Décembre. 3 70 à 3 85

RACHGIÁ

BỔ MẠNG

Ngày 30 Novembre lối 3 giờ khuya, tại xóm Ba-The, chiếc tàu Flamant thấy có 1 chiếc sam-bán ra dấu nên xáp lại chiếc sam-bán, khi xáp vừa đến bị giọt nước xiết đưa mạnh quá nên chìm. Ông cô tàu có cho 2 người mạch-lò xáp canốt vớt, thì cứu được 1 người đòn bả và 1 đứa con gái. Còn một đứa nữa ước 2 tuổi chìm mất.

SAIGON

**

RỦI MÀ MAY

Tối ngày 9 Décembre lối 10 giờ rưỡi hai vợ chồng ông Pierre Chaza!, quan-Bác-vật, dắt nhau đi xuống cầu tàu chơi Bà Chazal vừa bước lên chiếc «Manche» đậu tại cầu, vô ý chẳng ngờ chiếc tàu cách xa cầu ước 1 thước tây bước nhầm chỗ khoan trống, té dìm xuống sông.

Ông Chazal không biết lội, vụt la lên kêu người cứu cấp. May đầu có ông Salavy là quan tàu nghe mới nhảy xuống vớt lên được Nước chảy mạnh quá nhưng cũng may: số bà chưa đến.

CHỢ LỚN

Trâu chém.

Lối 11 giờ trưa ngày 27 Novembre tại đường Thuận-Kiểu có một con trâu vì bị chủ đánh đập quá nên trở lại chém chủ

bề ngực, trong giây phút thì tên này chết tới.

Cháy

Lối 7 giờ rưỡi sáng ngày 26 Novembre lửa phát cháy nhà máy Di-xơng (Bình Tây) đến 10 giờ mới tắt lửa được, song đã cháy hết phần nửa. Sự thiệt hại ước 1.163.500 đồng.

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Lụy vì tình)

par Trương-quang-Tiền

II

(Tiếp theo)

Đêm vẫn cười mơn con sóng-sắc;
Ngày dài khóc-hại cõi thân sanh.

Chẳng qua là: vì...vì cái giống sắc son nó làm ra đến thế.

Thu vừa nghe nói sắc son thoát bắt được mình, lại dường như tưởng tượng trong trí rằng: nếu vậy, «Ấu là quá kíp hơn duyên, cũng người một hội một thuyền đầu xa» Nghĩ vậy thật mừng thắm, song cũng kín miệng bình, chẳng hé lộ mánh, để trộm coi lòng trẻ tạo có riêng ai cùng có vị ai chăng?

Tiếp rằng: Tôi thật chẳng dấu diếm chi thấy, chỉ vì buồn khơi quá, nên ra thân sống dọa thác dầy; tâm sự của tôi, nhắc đến thời cây cỏ cũng chầu mây, hương chi người, ai nghe chẳng đắng cay trong dạ. Con Hai-Bông ở Chợ Lớn là khi thấy cũng nghe danh nó chứ! thật đáng cho là một bức cá mè vưng, chìm đắm khúc, sự xinh-đẹp sắc-sảo của nó tưởng khi cho anh thợ vẽ nào danh tiếng về cùng bắt tay; chẳng thể nói cho cùng được. Ôi thôi! còn cách nó ăn nói cùng cái tướng đi tướng đứng nó thì thật là dâm thắm, điệu dàng, hoa ghen cũng kém, liễu hờn cũng thua.

Thấy ôi! nói ra đây, chẳng lẽ thấy vội cười, chỉ tình tôi vì bị cái tánh dâm

thêm của nó mà ngày nay phải trời nổi xứ người, ra thân trâu ngựa. Nó nói rằng: vì lẽ chơn trái bước, trót nghe lời chị em, kẻ tiếng kẻ người tiếng quyền nay một mớ mai một mớ khiến phải xiêu lòng, họ đất thiếp ra chốn này rồi bỏ thiếp bơ vơ không nơi dùm dậu; lại phần đang cơn thiếp tức việc nhà, cha thiếp mới khuất chưa được nửa năm trường, mớ chớng ngọn cỏ còn xanh, thì mẹ thiếp đã cái giá. Gia thế của thiếp tuy không giàu bĩ họ Thạch, song há dễ kém ai, vườn minh-meng chó chạy cong đuôi, ruộng tứ phía cỏ bay thẳng kiến.

— Bộ khi chú mấy mông nghề vậy mà rớt lằm nó chớ gì?

— Nói ra tình xấu hổ, thật quá vậy thấy ôi! tôi cũng nghĩ: nghĩ cho như buồn một lấy mười, lẽ đâu chẳng có lời mà đến nỗi. Lại thêm: kiến nghia bắt vì vô đồng giá, người ta dặng lằm nguy, xét cho cặng thời: lằm nguy bất cứ mạt yên-hùng; vì vậy nên tôi mới tính đánh liều với nó, về nhà lên ông già bà già tôi, mở tủ ton trên bốn ngàn đồng, sắm cho nó hột xoàng neo đất. Nào ngờ, mình lằm phước phước đâu chưa gặp, gặp tôi theo đó: đập sau lưng, rửa máy rửa mặt cho nó, lấy phấn lấy son trang điểm cho nó từ-từ xinh đẹp với đời rồi, cùng nó đi một chơn vào đất này, nó lại đánh quất ngựa buôn cương, bỏ tôi lại giữa đường chết đói.

Đó-dạt cùng bạc tiền bao nhiêu thời nó giữ trộm một mình, bởi vậy cho nên lúc nó lằm mặt xa tôi rồi thời trong mình tôi còn có mấy góc tư, thấy nghĩ đó mà coi: lọc rần với kim ong rặng độc, tưởng khi còn thua bụng

đòn bà, nhưng mà: trót lỡ vì tay đã nhúng chàm, đại rồi biết khôn làm sao dặng. Tôi nghĩ vậy nên rặng dần lòng xuống, kìm sở lằm ăn, phú mặc ai tham ván bán thuyền.

— Chú mấy nói vậy tôi cũng cho phải đi; nhưng mà nghề lằm ăn đêm có dư ngân, sao chẳng lựa nghề nào coi cho được với người ta, để đi lằm xe kéo, há dùm lại mình mình không then?

— Ôi! có chi mà thấy vội cho rằng then, thỉnh thoảng để tôi thuật hết ngọn ngành, rồi thử hỏi: ước thấy mà lằm cảnh như vậy, có ư nước mắt không cho biết?

Theo lời tôi nói với thấy, thời sau khi con ác nghiệt đó nó xa tôi rồi, trong lưng tôi, nhấc đến đau lòng, chỉ còn có 2 góc tư, với ba bốn đồng sứt chi đó. Thế mà tôi rặng tiền tặng nhạ: ăn được bốn năm ngày; thấy có biết ăn cách nào mà dầy dứa đến bốn năm ngày không? Thau ôi! Lúc ấy nào có một hột cơm hột cháo chi vào bụng, sớm mai cũng thả lờ thơ lại đường Đết-banh, chiều cũng lại đường Đết-banh theo mấy cái quán chèo bán hủ-tiểu trước Lục-Thị khách-lầu, ăn lều lều cho rồi bữa đó. Sức trai tráng như vậy mà mỗi bữa ăn có năm su, thấy nghĩ đó coi thì lằm sao nó dặng, nhưng mà: thế cũng chẳng dể, cơn túng phải liều, có thân phải giữ lấy thân, không ăn nhạ, dặng bở: chiều chết đói sao. Cái nghề đủ y đủ thực rồi thời đó ăn đem bên miệng cũng không thêm, mà hề đói cơn khát mồm, thời thì: đựng mồm chi ngon dờ cũng không từ, miếng cho đầy bụng.

Lắm lúc đi ngang qua mấy cái tiệm cơm thấy chèo nó xào đồ, hơi thơm bay nực mũi; ôi thôi! trong bụng bắt thèm diên, thèm dưng ngó trần trần, thèm mà sa nước mắt. Còn nói chi bơn

êm lời khoản mười một mười hai giờ khuya nghe tiếng mấy con gánh gánh nó rao «nem n...r...r...n...g bôn» chạ chạ thắm biết bao! đôi mắt tuy đã cứng mí rồi, nhưng mà xót ruột quá, kiến cặng bụng quá, ngủ không dặng, trót đem nhúng mông: ngồi rồi đứng, đứng ngồi thao thức.

(sẽ tiếp)

Cáo bạch

Chẳng tôi có một tên hiệu là "TÂN. HAT-LONG" lại đường d'Adran số 115 nhậm góc đường Olier số 1 để sửa đèn Lito Landi đèn Manchong xe máy, tất, máy đánh chữ, máy viết và máy hát, bóng cùng các thứ đồng hồ, vụn vụn. Lại cũng có bán: Manchong, Carbur và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm lằm được các việc theo ý quý ông giao phó chúng tôi. Mỗi khi quý khách có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng thì chúng tôi cũng lằm lằm được; miếng là cho chúng tôi hay trước.

Thợ và mandat xin để như vậy
Nguyễn-văn-Cha
115, — Rue d'Adran
Saigon

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lục châu Quý khách dặng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm, bán ronz hàng tàu, nhưng là vụn xuyên lằm nhiều, cùng là hàng vườn, nhuộm đen diệp lằm thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và hớt chằm tốt, nên các nơi khác không thể bì kiếp hàng đen của tôi, và

giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là: cầm châu, hoa tư các, cũng xá lục soạn bắc thảo, lục soạn thượng hải đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, băng the, lương-lược đủ thứ, tôi lằm tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dưng xin gửi thư đến, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gửi *contre remboursement*.

Cao-lanh: Nguyễn-xuân-Trước
Cáo bạch

Lời rao

GIÁ CHỢ VINH LONG

Kính cùng mấy người buôn bán tại chợ Vinhlong và Thiêng-đức dặng hay Thứ nhất.—Tôi có lằm đơn xin Nhà nước có sanh-y bán đồ tạp vật chợ hàng hóa đem sang mấy tiệm tại chợ hay là gần chợ. Quan chánh chủ tỉnh Vinhlong đã phê y theo lời tôi xin để ngày 1er Octobre 1920.

Ghe từ: 50.000 nhân lên tarif 5\$ 00
" 16.001 cho đến 50.000 id 4 00
12.001 cho đến 16.000 id 3 00
xin sục còn 3 00
—id. 2 00
—id. 1 00

Thứ hai.—Chăm chược riêng mấy đứa nhỏ từ 10 tuổi sắp xuống, bán rau dứa, bông súng, chuối nẫu, bánh ngọt và các thứ rau ớt từ 0\$20 nhân xuống, thì không góp; còn bao nhiêu y thể lệ 3 năm trước không tăng giảm.

Thứ ba.—Cấm nhạ mấy người góp tiền chợ, (collecteurs) trên bờ, dưới ông, và các nẻo đường thuộc Thành-phố Long-châu và Thiêng-đức, không được phép nói hỗn hào với bạn hàng.

Như người buôn bán góp không đúng theo thể lệ (Tarif) thì phải lấy lời diệp dặng an ủi mà góp thêm y theo luật Nhà nước đã định (Cahier des charges) chẳng những là bợn đồng bang, hay người ngoại quốc nếu thấy tên nào thâu góp không giữ theo lời tôi đã dặng trên đây xin tố lại cho tôi hay. Tôi sẽ bớt tiền lương, nếu tái phạm lần thứ 2, tôi thật không dùng người ấy nữa.

Vinhlong, le 10 Octobre 1920.
TRAN-KHẮC-HAI
Fermier

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
vàm CÀNH THƠ

PHÙNG-CHIỀU— chủ tiệm

Kính cùng quý vị đóng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sẵn và bề tiện bề ửa và kéo ghe.

Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chủ tiệm này biết lễ nghi của người
Annam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chủ tiệm này khi trước có
làm chủ sự tiệm cưa hiệu là Quảng-tài-
Lại, thì ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiều hiên đãi si bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh thì rõ.— Cái xin
quý-thầy thương.

Nay kính cáo.

Quý khách ở

miếng hậu Giang

CANTHO—SOCTRANG—BACLIEU—

VINBLONG—TRAVINH—và SADEC

Muốn mua xe hơi hoặc đi chơi hoặc
đưa hành khách, mà khỏi lo bề chở
chuyên, không mất ngày giờ sở phí vận
vận: Hễ mua xong, trong giây lát đem
về đến nhà: Thì hãy đến Entrepôt de
Vinblong của M. Nguyễn-thành-Điểm
có sẵn xe hơi mới hiệu «Buick»
máy—7 chỗ ngồi.

Kiểu xe mới 1920—này êm lăm và
chạy mau nữa.

Giá rẻ hơn các nơi khác

HÀNG HẬU GIANG

vốn dặng 1.000.000 f

Hàng này của Langsa và Annam
hàng vốn lập tại Cánh-thơ. Có trữ đủ
các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt
một đến là tại Saigon có món chi
thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt
Cũng gởi hàng cho các xứ xa; ai
mua món chi xin viết thư ngay cho
Hàng, thì Hàng sẽ gởi hàng lập tức.

Xin quý vị đến xem hàng chơi thì rõ

Có trữ bán:

Rượu rom hiệu Stella

Làm rỗng bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về
bán lại khỏi trả tiền trước.

Tiệm khắc con dấu

VÀ MAU LẮM

LÀM THIẾT KẾ

Kính trình cùng quý khách dặng rõ
tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Calinat
và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn lực
châu chur quân từ chiều cổ thì công-
nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay

Vậy tôi đã dọn lại số 96 cũng đường
Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu
đồng, cao-su, bán-đồng, bán đá cẩm-
thạch dễ mó, có bán đủ các thứ con dấu
ở Tây gởi lại, như là Dateur, Numéro-
teur, Polioleur, Composteur, etc.... và
có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu
giá rẻ đồ tốt mà làm mau, có in Catalo-
gue đề gởi cho quý khách nếu quý khách
muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thư
cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng
tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý
khách.

TRAN-DUY-BINH

Graveur—96 Rue Pellerin—Saigon

Cordonnerte—Chapellerie—Tonkinoise

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat Saigon

Kính cùng QUI-VỊ dặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LÀM
NÓN theo kiểu ÂU-CHÂU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY hết, NÓN làm bằng
CÂY-MÓP thiết nhẹ, lớp NỈ-XÀM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đỏ kiêu. Tôi cũng có thợ
KHẮC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỀ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ đi
LỰC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY của tôi
làm thiết kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-DA DA
LẮNG và các thứ GUỐC BẮC-KỲ CHẠM-BÔNG VÀ SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG QUÍ vị
xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiết rẻ
Xin chur tôn chiều cổ cho việc buôn bán của ĐÓNG-BANG ta được thanh lợi trong
lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Annam trồng răng

KÍNH CÁO

Kính tỏ cho quý khách lực châu dặng rõ:

Tôi có dọn một cái phòng trồng răng
tại tiệm ĐẠI-ĐỒNG THƯƠNG XÃ Cánh-thơ

Trồng răng trắng, răng đen với
bích răng vàng. Sửa răng và trám răng.
xin quý vị dời gót ngọc đến tiệm ĐẠI-
ĐỒNG THƯƠNG XÃ đường Kinh-lấp
Cánh-thơ, thì tôi hết lòng làm cho vừa ý
quý vị, và tôi lại tính giá rẻ hơn hết.

Như ông nào ở xa xin gởi thư hỏi giá
thì tôi trả lời lập tức.

Nay kính

NAM-TẤN-LỢI

Chez Đại-Đồng Thương-Xã

Rue Kinh-Lấp—Cánh-thơ—

Tiệm hòa-mỹ Cao-lãnh

Bỏ hiệu có bán đủ thứ hàng tàu
hàng tây, hàng bắc, và hàng vương
cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ
tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bốn hiệu xưa
nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên
những hàng-tơ-lựa gia công lựa cạnh
chỉ kỹ-lượng. Và rất dày công nhuộm
lắm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề
phai màu hầu chur quý vị, muốn mua đi
bán lại, hoặc gia dụng xin gởi thư quyết
vào bốn hiệu sẽ lập tức gởi liền khi
hàng đến chất là dặng vui lòng quý-vị.

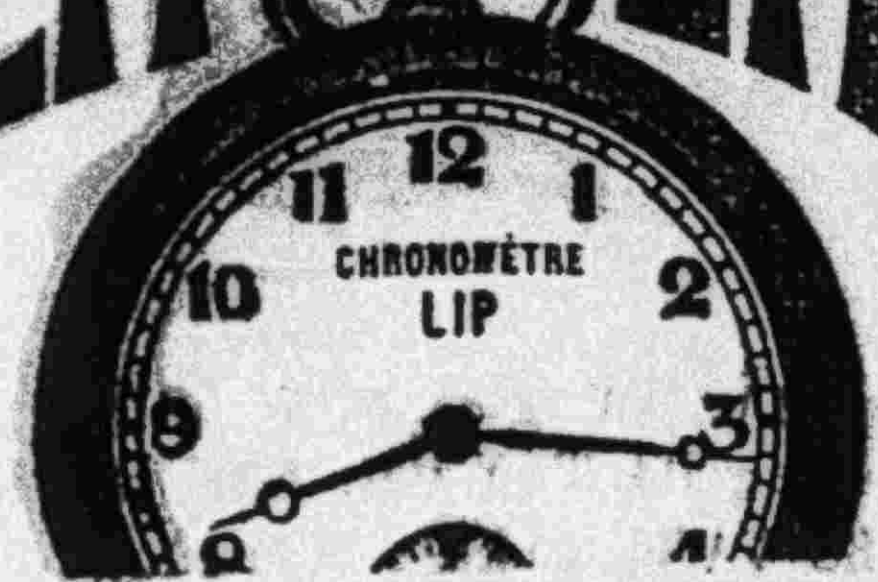
Hàng dặng gởi contre Remboursement
dem bạc đến nhà thơ lãnh bằng.

Chủ nhơn: Huỳnh-dắc-Nghĩa kính mời

DỒNG HỒ HIỆU 'LIP'

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

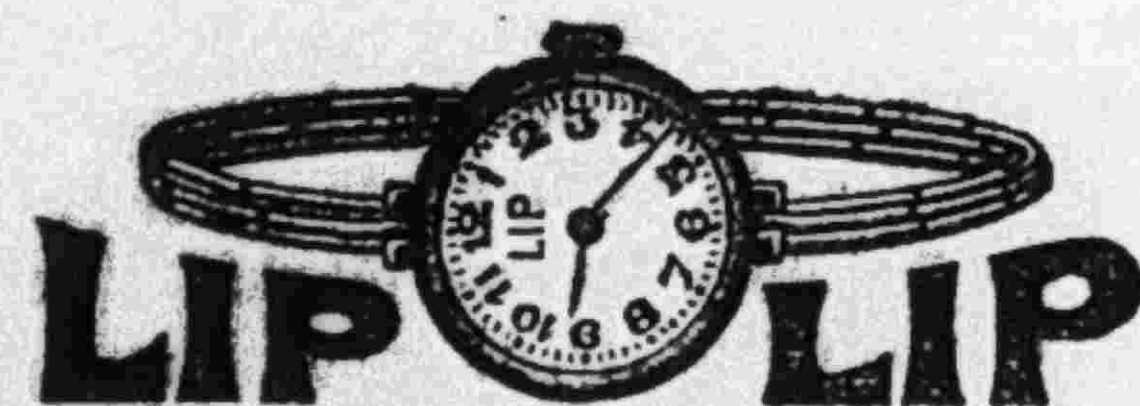
**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

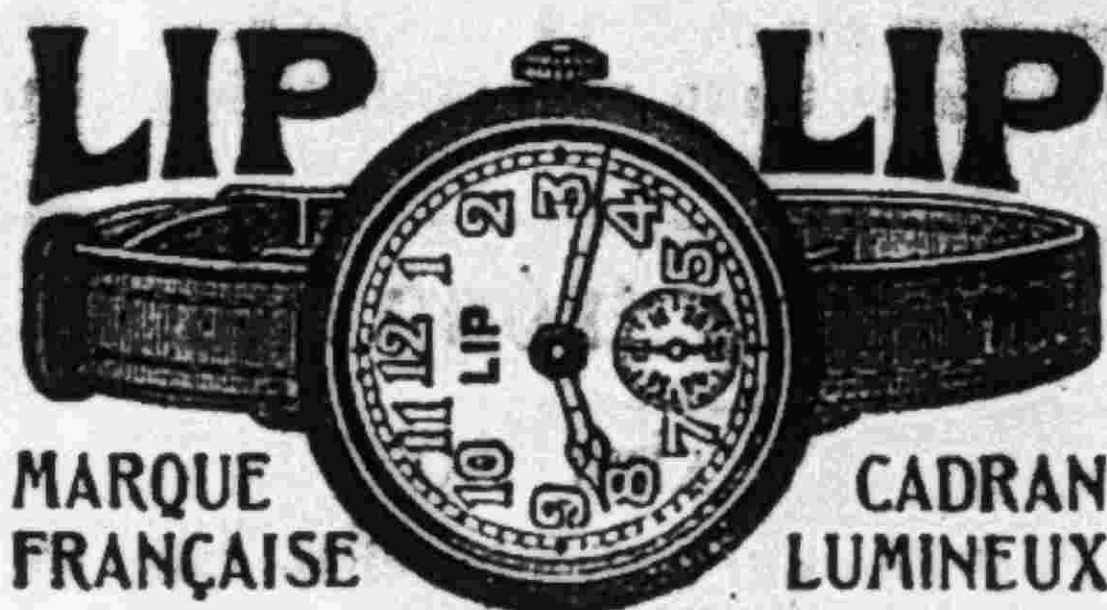
LIP LIP
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaqué or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran.

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARQUE FRANÇAISE **CADRAN LUMINEUX**
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hàng **LES GAERILES DE**
L'OUEST là hàng **HẬU GIANG**
DƯƠNG HÀNG Saigon, My-
tho, Cantho và Trà Vinh

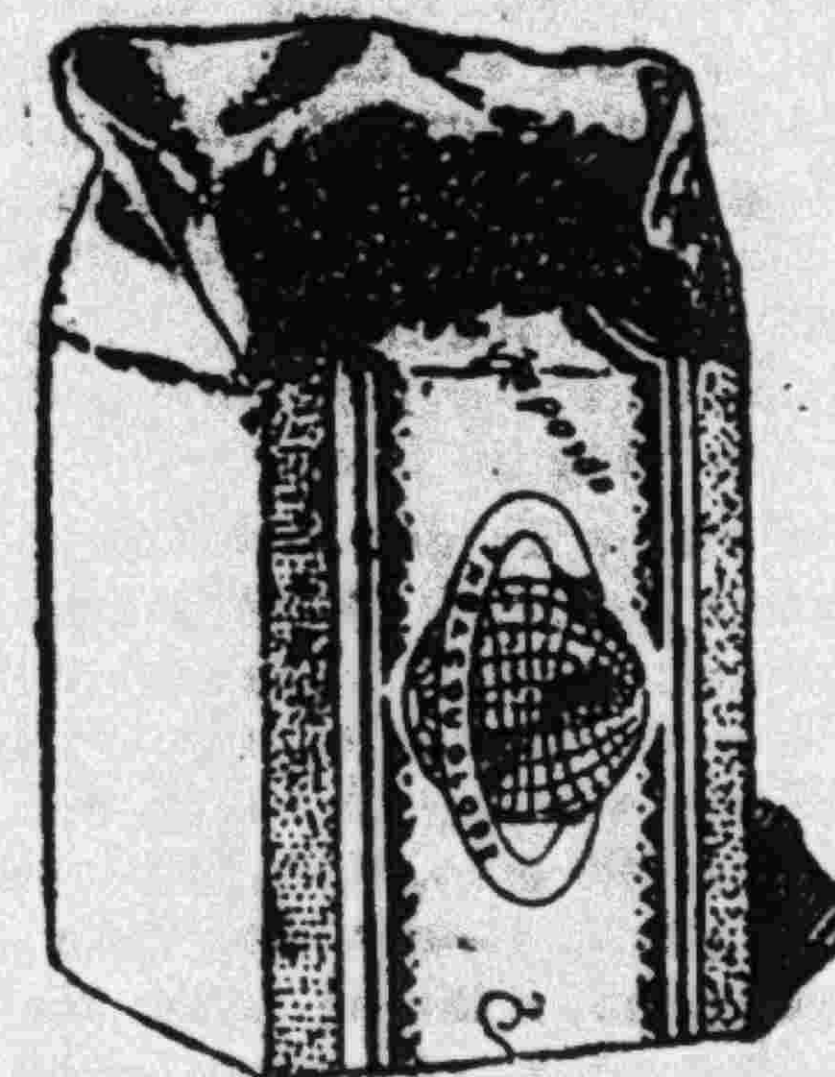
TIỆM
Trương-văn-Hanh
Sadec

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn
đều khí đá (carbure) theo cuộc quan,
hôn, tau, tổ, kỹ yên, Táo gia, hạ thọ,
khăn đen bằng nhiều lấy và khăn bông
tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vô
ruột xe máy hiệu Michelin, giấy bìa-ét
đủ cỡ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì gởi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký
lượng mà gởi contre-Remboursement
nghĩa là đóng bạc nhà-thơ mà lãnh đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Cần khải.

Thuốc gói hiệu globe
(TRÁI ĐẤT)

Những tay thường dùng thuốc đều cho
thuốc Gà-lốp là đượm, khói thơm hút
không khô cổ

Một mình hàng *Denis-Frères* có trữ
án sĩ mà thôi.

Thuốc điều hiệu globe
(TRÁI BÁT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đá ngon, dễ dành lâu được
không mốc, không mục.
Tại Hàng **DENIS-FRÈRES** có trữ bán

LOI RAO

Kính cùng lực-châu đăng rõ tại nhà
In Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho Hương-chức có
quyển thi hành như trường-tòa.
Sách này có 156 trường và có đủ kiểu
vết thi lời truyền rao, của ông **DƯƠNG-**
VAN-MÉN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00
Tiền gửi..... 0.15

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang
Cần-thơ mà mua.

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CẦN THƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo
trắng bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhieu hạng tùy theo giá.—

Trong lực-châu, chừ vì nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
hương nghị.

Décortiquerie de Cantho.

NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kể bên tiệm
đóng giầy hiệu TÂN-THANG ở đường
lòà Cantho.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều lại
chưng 1 giờ ra một kỳ bánh mới nữa
Tôi làm như vậy để có bánh mì
nóng, giòn, thơm cho quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1
lò làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cantho tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mọi
hàng luôn luôn.

Xin quý ông, quý bà mua ăn thử
thì biết chứ không phải lời chuốt ngọt
Nay kính
Chan-Hưng-Thai

**Nhà hàng hậu giang
tại Mỹtho**

KÍNH

Trình cùng đồng bang quý khách đang
hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người
Annam trong tỉnh và Lanca chung
lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần
cầu Tàu tuần đã khai trương bán hàng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng, càng ngày càng tấn phát, công
nhờ có đồng bang vị tình lại tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa,
hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều,
lành, xuyến, nhuộm thiết tốt, dù giấy,
dèn, xi-bon, thuốc bút, đồng hồ vàng,
bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hàng hoá khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dám tiếp
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý khách nhớ một điều là Hàng
này của người đồng hương ta công
lao lập ra. Mua một món chi gì cho
Hàng đầu nhỏ mọn bạc nào, thì cũng
là giúp cho người quê hương nghèo
tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

ương tốt cho người Nam ta, để chi
nhà em nương theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hầu được tranh chút lợi
quyền cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng
bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong
bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-lân-Thành.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà io Hậu-giang (Cantho) có bán
thứ Carnet để đựng giấy bạc mới bày
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để đựng
đựng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi
hư khỏi rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thôi
Nhà io Hậu giang
Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhất được
46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì
được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là
kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xàng mới
vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 10 thước
nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như
muốn chở lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã
sông Vựco cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt
lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá
chi nữa hết; lại sẵn trong đất có mười
ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sở đất
khác kể cận với hai sở ruộng nói trên
đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và
có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán
Hai sở ruộng của quan Giám-đốc
Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới
15 ngàn gĩa.

Ái muốn mua hai sở đất ấy xin gửi
thư cho quan Giám-đốc Quesnel tại
Saigon, hay là gửi cho sở Nhứt-trình An-
hà tại Cantho mà thương nghị, và đến
xem bản đồ thì hiểu rõ

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGỌC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở
đường Tarc, số 16, ngang nhà hàng Mottel
-SAIGON.

Kính cáo cùng chư Quới-khách đang
hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng
đồng, bằng mù thung, bằng cây—có
chạm bằng đồng, cùng chạm nhàn hiệu
—có làm mộ bia chạm bằng đá cẩm
thạch, có thợ họa chơn, chạm hình
người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vô bờ
vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực
tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biền,
liền, tranh sơn thủy—theo rập bất—
khắc hình chơn dung vô bản đồng, bằng
đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm
cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ
cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá
tiền về món chi xin gửi thư cho tôi, tôi
sẽ gửi cáo-bạch (Catalogue).
TRƯƠNG-NGỌC-GIU. Kính cáo.

Phổ cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà Ấn-quán,
Tại Cantho, tạo sáng đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Mãn-cần mua giúp, ngày nay thanh-hành,
Thanh-hành dựng cửa hàng rộng mở
Máy sấm thêm, thấy thợ tận ròng,
Lãnh in chi thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng
(thiệp-lan

Toa, sổ, bộ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chẳng nhượng của người
Nói chi sách đóng thì thôi!
Lương đa, lương bố, để dời ít hư.
Sách in sẵn, tình từ, Kim Túy,
Tự điển cùng Sử ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,
Cách thi hành án, thiết làm rất hay.
Thước, viết nghiên sáng đầy đủ hạng
Thiếu chi đâu giấy láng, mực ngời;
Chức trao, nào phải những lời.
Sang chơi 1 chuyển xin mời các ông
Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,
Bồn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thứ mấy chẳng nài,
Miếng cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn.
An-Hà Ấn-Quán Bđ Delanoue Can-tho
Đầu kính.

Lời rao

Một án văn quốc-âm nên đọc, nên
lưu truyền cho hậu thế là bốn:

« TUÔNG KIM THẠCH KỶ DUYÊN »
của một nhà đại gia văn chương là
ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà

Monsieur Đỗ-văn-Y
N° 80 Rue d'Espagne và
Rue N° 95 Catinat Saigon
Giá mỗi quyển là 0\$80

Cáo bạch

Có bán cang
viết "PORTE
PLUMES A RÉSER-
VOIR" ngòi viết
bằng vàng thiết
cao "PLUMES EN
OR CONTRÔLÉ"

14k không
sét không mòn.

Có khẩu (AGRAF)
một đầu thì bút
viết, còn đầu
kia thì viết chì
(PORTEMINE); có

phụ thêm 1
hộp nhỏ đựng
năm cộng chi
để thay. Cây
viết này nếu
gìn giữ xài
mười năm
không hư.

Xin đừng
tưởng rằng cây
viết này giống
theo cang viết
năm cũ, một
đồng của khách

Mua về, nếu
xài không đáng
không xứng
đáng với đồng
tiền thì trả lại
Bồn hiệu sẽ trả
tiền lại đủ.

Giá một cây
là (có hộp, có
compte goutte
4\$50

Mua nguyên lỗ
về bán lại càng
tính giá nhẹ
hơn nhiều.

Cũng có trữ
bán mực sty-
lographique
bleue black

thứ tốt
giá một
ve là
0\$50

nhà io An-Hà
CANTHO

HIỆP DONG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái môi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mùa xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh

Vậy môi lợi càng ngày về tay đồng chương